

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 177 (XXI) — Nr. 520

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 29 iulie 2009

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 646 din 28 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 399 alin. 1, art. 578 și art. 579 din Codul de procedură civilă	2-3	Decizia nr. 779 din 12 mai 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	9-10
Decizia nr. 757 din 12 mai 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale	3-4	Decizia nr. 859 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5-8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2007 privind aprobarea unor măsuri în domeniul finanțelor publice	10-12
Decizia nr. 772 din 12 mai 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (5) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	5-6	Decizia nr. 923 din 23 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România	12-14
Decizia nr. 776 din 12 mai 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (6) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale	6-7	Decizia nr. 957 din 25 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 alin. (3) din Codul de procedură penală și ale art. 1000 alin. 3 din Codul civil	15-16
Decizia nr. 777 din 12 mai 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil	7-8		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 646

din 28 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 399 alin. 1, art. 578 și art. 579 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 399 alin. 1, art. 578 și art. 579 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Farmacia Diana — S.R.L. din Dej în Dosarul nr. 1.148/219/2008 al Tribunalului Cluj — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 9 octombrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.148/219/2008, **Tribunalul Cluj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 399 alin. 1, ale art. 578 și 579 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Farmacia Diana — S.R.L. din Dej.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1), art. 21, 24 și 57 din Constituție, deoarece procedura instituită prin art. 399 alin. 1 din Codul de procedură civilă nu prevede obligativitatea citării tuturor debitorilor, ci numai a celor care au contestat formele de executare silită, iar prin aplicarea art. 578 și 579 din același cod se ajunge la evacuarea debitorului dintr-un imobil, fără ca asemenea măsură să fi fost prevăzută expres în dispozitivul hotărârii.

Tribunalul Cluj — Secția civilă consideră excepția neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor,

concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 399 alin. 1, art. 578 și art. 579 din Codul de procedură civilă.

Aceste texte de lege au următoarea redactare:

— Art. 399 alin. 1: *„Împotriva executării silite, precum și împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare. De asemenea, dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută de art. 281¹, se poate face contestație și în cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu, precum și în cazul în care organul de executare refuză să îndeplinească un act de executare în condițiile prevăzute de lege.”;*

— Art. 578: *„Dacă partea obligată să părăsească ori să predea un imobil nu-și îndeplinește această obligație în termen de 5 zile de la primirea somației, ea va fi îndepărtată prin executare silită, iar imobilul va fi predat celui îndreptățit.”;*

— Art. 579: *„În vederea executării silite a obligației prevăzute la art. 578, executorul judecătoresc va soma pe debitor să părăsească de îndată imobilul, iar, în caz de împotrivire, va elibera imobilul cu ajutorul forței publice, punând pe creditor în drepturile sale.”*

Textele constituționale considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 24 privind dreptul la apărare și ale art. 57 privind exercitarea cu bună-credință a drepturilor și libertăților.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

I. Asupra criticii având ca obiect dispozițiile art. 399 din Codul de procedură civilă, Curtea s-a pronunțat în mai multe rânduri, de exemplu, prin Decizia nr. 883 din 16 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 782 din 19 noiembrie 2007, sau prin Decizia nr. 969 din 25 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 16 octombrie 2008, respingând excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

Curtea a reținut, în esență, „că procedura contestației la executare este destinată să înlăture neregularitățile comise cu prilejul urmăririi silite sau să explicitizeze titlul executoriu ce urmează a fi valorificat. În cadrul soluționării contestației, instanța nu poate examina împrejurări care vizează fondul cauzei și care sunt de natură să repună în discuție hotărâri care emană de la organe cu activitate jurisdicțională în fața cărora au avut loc dezbateri contradictorii, părțile având posibilitatea, cu acel prilej, de a invoca apărările de fond necesare. O soluție contrară sub acest aspect ar nesocoti principiul autorității de lucru judecat, ceea ce este inadmisibil.

De altfel, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilirea competenței instanțelor și a procedurii de judecată constituie atributul exclusiv al legiuitorului, acesta fiind ținut desigur ca în procesul de legiferare să se circumscrie cadrulul constituțional”.

II. În ceea ce privește critica referitoare la prevederile art. 578 și art. 579 din Codul de procedură civilă, Curtea, prin Decizia nr. 1.169 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 11 decembrie 2008, a reținut că dispozițiile art. 578—580¹, cuprinse în secțiunea Codului de procedură civilă referitoare la predarea silită a bunurilor imobile, instituie norme de procedură ce trebuie respectate de către debitorul obligației de predare a imobilului, respectiv atribuțiile executorului judecătoresc căruia i-a fost încredințată executarea

silită, precum și că determinarea cadrului legal de exercitare a drepturilor reprezintă exclusiv o garanție a asigurării echilibrului între persoane cu interese contrare. De asemenea, a reținut că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilirea competenței instanțelor și a procedurii de judecată constituie atributul exclusiv al legiuitorului, acesta fiind ținut, desigur, ca în procesul de legiferare să se circumscrie cadrulul constituțional. Or, sub acest aspect, textele de lege criticate satisfac exigența impusă de norma constituțională, fiind în deplină concordanță cu prevederile Legii fundamentale.

Cele statuate prin deciziile menționate își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 399 alin. 1, art. 578 și art. 579 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Farmacia Diana — S.R.L. din Dej în Dosarul nr. 1.148/219/2008 al Tribunalului Cluj — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 757

din 12 mai 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Cobrex Trans” — S.R.L. din Brașov în Dosarul nr. 5.548/110/2008 al Tribunalului Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra faptului că în dosar a fost depusă o cerere din partea autorului excepției prin care solicită

Curții Constituționale acordarea unui nou termen de judecată, în vederea angajării unui apărător.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea cererii formulate.

Deliberând, Curtea Constituțională respinge cererea de amânare, deoarece autorul cererii nu a învederat motive temeinice care să justifice acordarea unui nou termen, pentru angajarea unui apărător având suficient timp de la data invocării excepției, 18 decembrie 2008, până în prezent.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 18 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 5.548/110/2008, Tribunalul Bacău — **Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale,**

excepție ridicată de Societatea Comercială „Cobrex Trans” — S.R.L. din Brașov.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține că, prin aplicarea textelor de lege criticate, se încalcă dreptul părții la apărare și la un proces echitabil. Dispozițiile art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 stabilesc competența instanței doar la a verifica contestația, fără a da posibilitatea părții de a folosi toate mijloacele de probă stabilite de Codul de procedură civilă în vederea dovedirii celor arătate în contestație. Limitând probatoriul doar la înscrisuri, contestatorul nu beneficiază de mijloacele necesare și suficiente pentru a demonstra netemeinicia cererii creditorului, astfel că este nevoit să suporte efectele prejudiciabile ale aplicării textelor de lege incriminate. În egală măsură, autorul apreciază că dispozițiile criticate contravin și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Tribunalul Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ apreciază excepția ca fiind neîntemeiată, arătând că în cadrul acestei proceduri speciale se are în vedere soluționarea cu celeritate a cererilor comerciale, asigurându-se egalitatea deplină a părților și respectarea tuturor drepturilor și garanțiilor procedurale.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că textele de lege criticate sunt în deplină concordanță cu prevederile constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, publicată în Monitorul Oficial al

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Cobrex Trans” — S.R.L. din Brașov în Dosarul nr. 5.548/110/2008 al Tribunalului Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

României, Partea I, nr. 738 din 31 octombrie 2007, texte de lege care au următorul conținut:

— Art. 9 alin. (2): „În cazul în care debitorul contesta creanța, instanța verifică dacă această contestație este întemeiată.”;

— Art. 10 alin. (1): „În cazul în care, ca urmare a verificării cererii pe baza înscrisurilor depuse, a declarațiilor părților, precum și a celorlalte probe administrate, constată că cererea este întemeiată, instanța emite o ordonanță de plată, în care se precizează suma și termenul de plată.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3) și art. 53, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007, Curtea s-a pronunțat în repetate rânduri, exemplul fiind Decizia nr. 1.001 din 7 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 18 noiembrie 2008, sau Decizia nr. 1.116 din 16 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 776 din 19 noiembrie 2008. Cu acele prilejuri, Curtea a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 a fost adoptată pentru a stabili măsuri pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată asumate prin contracte comerciale și pentru stabilirea unei proceduri simplificate de soluționare a acțiunilor în justiție având ca obiect asemenea obligații. Or, potrivit art. 126 din Constituție, competența instanțelor de judecată și procedura în fața acestora se stabilesc prin lege, precum ordonanța de urgență criticată.

Prevederile art. 2 din ordonanța de urgență stabilesc că procedura reglementată de acest act normativ vizează exclusiv creanțele certe, lichide și exigibile ce reprezintă obligații de plată a unor sume de bani care rezultă din contracte comerciale, iar art. 10 dispune că ordonanța de plată se va emite numai în urma verificării cererii pe baza înscrisurilor depuse, a declarațiilor părților, precum și a celorlalte probe administrate, instanța constatând că cererea este întemeiată.

Pe de altă parte, dispozițiile art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 dau posibilitatea contestării de către debitor a ordonanței de plată și reglementează procedura pentru exercitarea căii de atac. Așa fiind, Curtea constată că dispozițiile criticate nu numai că nu încalcă dreptul la apărare și dreptul părților la un proces echitabil, ci, dimpotrivă, dau expresie acestora.

Întrucât nu au apărut împrejurări noi care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această materie, soluția adoptată în precedent, precum și considerentele pe care aceasta se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Magistrat-asistent,

Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 772

din 12 mai 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (5)
din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (5) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Szűcs Francisc în Dosarul nr. 136/271/R/2008 al Judecătoriei Oradea — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 5 februarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 136/271/R/2008, **Judecătoria Oradea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (5) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară**, excepție ridicată de Szűcs Francisc.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține că prevederile criticate sunt neconstituționale, discriminatorii la adresa cetățenilor români aparținând minorităților naționale, conlocuitoare și fondatoare ale statului. Potrivit Constituției, România este stat național, de drept, democratic și social, „fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, religie.” Art. 27 din Declarația Universală a Drepturilor Omului prevede explicit „drepturile minorităților”, printre care „dreptul de folosire a limbii materne în fața instanțelor de judecată, atât oral, cât și în scris.”

Judecătoria Oradea — Secția civilă apreciază că excepția este neîntemeiată. Chiar dacă procedura judiciară se desfășoară în limba română, iar cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română, părțile — cetățenii români aparținând minorităților naționale — au dreptul să se exprime în limba maternă în fața instanțelor de judecată, în condițiile legii organice, au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în instanță și de a pune concluzii prin folosirea interpreților sau a traducătorilor.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 14 alin. (5) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, nr. 827 din 13 septembrie 2005, text de lege care are următorul conținut: „(5) *Cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1, 4, 11, 15, 16, 20, 30, 124 și 128.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 13 din Constituție, „*În România, limba oficială este limba română.*” Caracterul oficial al limbii române instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului român. Consacrarea constituțională a caracterului oficial al limbii române trebuie coroborată cu dispozițiile art. 32 din Legea fundamentală referitoare la dreptul minorităților naționale de a învăța în limba lor maternă și de a fi instruite în această limbă și cu prevederile art. 128 care reglementează dreptul minorităților de a utiliza limba maternă în justiție. Astfel, statuând cu privire la limba în care se desfășoară procedura de judecată — limba română, dispozițiile art. 128 din Constituție prevăd că cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă în fața instanțelor de judecată, în condițiile legii organice, modalitățile de exercitare a acestui drept, inclusiv prin folosirea de interpreți sau traducători, stabilindu-se astfel încât să nu împiedice buna administrare a justiției și să nu implice cheltuieli suplimentare pentru cei interesați.

Așa fiind, Curtea constată că prevederile art. 14 alin. (5) din Legea nr. 304/2004 constituie tocmai expresia reglementării în plan legislativ a caracterului oficial al limbii române consacrat expres de Constituție.

Pe de altă parte, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor Legii nr. 304/2004, în cazul în care cetățeanul român aparținând unei minorități naționale solicită să se exprime în limba maternă, instanța de judecată trebuie să asigure, în mod gratuit, folosirea unui interpret sau traducător autorizat. Mai mult, în situația în care toate părțile solicită sau sunt de acord să se exprime în limba maternă, instanța de judecată trebuie să asigure exercitarea acestui drept, precum și buna administrare a justiției, cu respectarea principiilor contradictorialității, oralității și publicității. Dezbaterile purtate de părți în limba maternă se înregistrează, consemnându-se în limba română, interpretul sau

traducătorul semnând toate actele întocmite, atunci când acestea au fost redactate sau consemnarea s-a făcut în baza traducerii sale.

Prin urmare, Curtea constată că legea pune la dispoziția părților, cetățeni români aparținând minorităților naționale, suficiente garanții procedurale menite să le asigure libertatea de exprimare, accesul liber la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (5) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Szücs Francisc în Dosarul nr. 136/271/R/2008 al Judecătorei Oradea — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 776

din 12 mai 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (6) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (6) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepție ridicată de S.C.P.A. „Sfârâială și Asociații” în Dosarul nr. 5.853/299/2008 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, critica vizând modificarea textului de lege sub aspectul momentului de la care începe să curgă termenul de recurs și al duratei acestuia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 februarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 5.853/299/2008, **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 29 alin. (6) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții**

Constituționale, excepție ridicată de S.C.P.A. „Sfârâială și Asociații”.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține că, în mod obiectiv, termenul de 48 de ore de la pronunțare este insuficient pentru exercitarea căii de atac împotriva încheierii de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale. Astfel, în condițiile în care instanța nu comunică în timp util încheierea, partea interesată este privată de posibilitatea exercitării recursului prevăzut de lege. Astfel, *de lege ferenda*, se impune ca termenul legal să curgă de la momentul comunicării, iar nu de la momentul pronunțării soluției de către instanța de judecată.

Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 29 alin. (6) teza a doua din Legea nr. 47/1992, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 16 iulie 2004, text de lege care are următorul conținut: „*Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 20 și 21.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității prevederilor legale criticate s-a pronunțat prin numeroase decizii, dintre care menționăm Decizia nr. 607 din 15 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 25 ianuarie 2006, și Decizia nr. 494 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 536 din 21 iunie 2006.

Cu acele prilejuri, Curtea a statuat că prevederile art. 29 alin. (6) din Legea nr. 47/1992 sunt norme de procedură, pe care instanța care a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate este obligată să le aplice în vederea selectării doar a acelor excepții de neconstituționalitate care, potrivit legii, pot face obiectul controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională, unica autoritate de jurisdicție constituțională.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (6) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepție ridicată de S.C.P.A. „Sfârâială și Asociații” în Dosarul nr. 5.853/299/2008 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 777

din 12 mai 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Aspazia Cojocar — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Petre Lăzăroi — judecător
Ion Predescu — judecător
Tudorel Toader — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Augustin Zegrean — judecător

Antonia Constantin — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil, excepție ridicată de Florin Neacșu în Dosarul nr. 2.914/303/2007 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. Invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 11 februarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 2.914/303/2007, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil**, excepție ridicată de Florin Neacșu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art. 4, art. 6, art. 16, art. 44 și art. 46 din Constituție, precum și art. 1 din primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece instituie un termen de acceptare a succesiunii insuficient pentru a asigura exercitarea dreptului la moștenire pentru persoanele care, din motive independente de voința lor, nu-și pot exprima opțiunea succesorală în intervalul de numai 6 luni prevăzut de lege.

Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă consideră excepția neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 700 alin. 1 din Codul civil, excepție ridicată de Florin Neacșu în Dosarul nr. 2.914/303/2007 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 700 alin. 1 din Codul civil, potrivit cărora „*Dreptul de a accepta succesiunea se prescrie printr-un termen de 6 luni socotit de la deschiderea succesiunii*”.

Textele constituționale considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 4 referitor la principiile nediscriminării, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată și ale art. 46 privind dreptul la moștenire.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 700 din Codul civil au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la dispozițiile art. 46 din Legea fundamentală. Astfel, prin Decizia nr. 452 din 15 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 31 mai 2007, Curtea a reținut că aceste prevederi din Codul civil au ca obiect dreptul subiectiv de opțiune succesorală, iar nu însuși dreptul la moștenire, care este garantat prin art. 46 din Constituție.

De asemenea, Curtea a reținut că acest drept de opțiune succesorală, la fel ca, de altfel, însuși dreptul la moștenire, este un drept patrimonial, supus prin urmare prescripției extinctive. Stabilirea duratei termenului de prescripție extincțivă constituie o materie care intră, desigur, în competența legiuitorului. Astfel, reducerea termenului de opțiune succesorală de la 30 de ani la 6 luni prin Decretul nr. 73/1954 a constituit opțiunea legiuitorului, pentru a limita la o perioadă cât mai scurtă de timp incertitudinea cu privire la titularul dreptului real și pentru a se îngădui, practic, oricărui succesibil exercitarea dreptului de opțiune succesorală. Prin urmare, termenul de prescripție extincțivă de 6 luni nu este de natură să îngrezească dreptul la moștenire consfințit prin art. 46 din Constituție.

Aceste considerente reținute de Curte în decizia menționată sunt valabile și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței.

În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea prevederilor art. 6 din Constituție, privind garantarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase minorităților naționale, Curtea constată că invocarea acestui text constituțional nu are relevanță în cauză.

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 779

din 12 mai 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 304/2004
privind organizarea judiciară și ale art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004
privind statutul judecătorilor și procurorilor

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Ioan Berghezan în Dosarul nr. 3.373/1/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 3.373/1/2008, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, excepție ridicată de Ioan Berghezan.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art. 21 alin. (3), art. 23 alin. (11), art. 41 alin. (1), art. 53 și 61 din Constituție, deoarece instanța care soluționează contestațiile formulate de judecători și procurori împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii nu este imparțială, întrucât îi cuprinde și pe judecătorii acestor secții, iar suspendarea din funcție a magistratului împotriva căruia s-a pus în mișcare acțiunea penală încalcă principiul constituțional al prezumției de nevinovăție.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal consideră excepția neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 9 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, și ale art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005.

Textele de lege criticate au următoarea redactare:

— Art. 9 din Legea nr. 304/2004: „*Plenul Consiliului Superior al Magistraturii funcționează ca instanță de judecată pentru soluționarea contestațiilor formulate de judecători și procurori împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția celor date în materie disciplinară*”;

— Art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004: „(1) *Judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție în următoarele cazuri: a) când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu.*”

Textele constituționale considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 23 alin. (11) referitor la prezumția de nevinovăție, art. 41 alin. (1) privind munca și protecția socială a muncii, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 61 privind rolul și structura Parlamentului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

Prevederile art. 9 din Legea nr. 304/2004 au mai fost supuse controlului de constituționalitate într-o cauză în care criticile de neconstituționalitate erau raportate la art. 21 din Constituție. Astfel, prin Decizia nr. 518 din 31 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 15 august 2007, Curtea a reținut că: „În ceea ce privește accesul liber la justiție și, implicit, dreptul la un proces echitabil, Curtea admite, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, că dreptul la un tribunal nu este absolut și este compatibil cu limitări implicite, statele contractante dispunând, în această materie, de o anumită marjă de apreciere (cauza «*Le Compte, Van Leuven și DeMeyere contra Belgiei*», 1981 sau cauza «*Garda Manibardo contra Spaniei*», 2000). Însă garantarea unui proces echitabil, așa cum prevede art. 6 paragraful 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, implică în mod necesar ca: tribunalul să fie stabilit de lege, independent și imparțial. Cât privește prima cerință, și anume ca organul de jurisdicție să fie organizat în conformitate cu voința legiuitorului, Curtea constată că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii funcționează ca instanță de judecată în temeiul legii, dispozițiile legale criticate respectând exigența

menționată nu numai sub aspectul existenței înseși a tribunalului, ci și sub aspectul compoziției formațiunii învestite cu judecarea litigiului. A doua și a treia condiție impuse tribunalului în vederea garantării procesului echitabil sunt cele referitoare la independența și imparțialitatea organului de jurisdicție. Or, potrivit art. 133 alin. (1) din Constituție, «*Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției*» în realizarea acestei competențe consacrate prin Legea fundamentală, el îndeplinind atribuțiile stabilite prin lege. Factorii ce asigură independența și imparțialitatea acestui organ de jurisdicție îi constituie modul de desemnare a membrilor săi, durata mandatului și inamovibilitatea membrilor în cursul mandatului, precum și existența unei protecții adecvate împotriva presiunilor exterioare.»

Aceste considerente reținute de Curte în decizia menționată sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței acesteia.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Ioan Berghezan în Dosarul nr. 3.373/1/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 859

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5—8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2007 privind aprobarea unor măsuri în domeniul finanțelor publice

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen Cătălina Gliga	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5—8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2007 privind aprobarea unor măsuri în domeniul finanțelor publice, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului.

La apelul nominal răspunde doamna Bianca Drăghici, expert pentru probleme juridice în cadrul instituției Avocatul Poporului.

Cauza se află în stare de judecată.

Referitor la criticile de neconstituționalitate a prevederilor art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004, Curtea constată că, de asemenea, acestea sunt neîntemeiate. Calitatea procesuală de inculpat este definită la art. 23 din Codul de procedură penală, potrivit căruia „*Persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală este parte în procesul penal și se numește inculpat*”. Această calitate de inculpat nu reprezintă o prejudecare a cauzei și nu răstoarnă prezumția de nevinovăție prevăzută la art. 23 alin. (11) din Constituție, în conformitate cu care, „*Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată*”. De asemenea, nu sunt prejudiciate interesele legitime ale persoanei inculpate, care, la fel ca și oricare parte din procesul penal, își poate exercita dreptul la apărare și poate solicita administrarea oricăror probe legale pentru combaterea susținerilor formulate în acuzare.

Reprezentantul Avocatului Poporului solicită admiterea excepției de neconstituționalitate pentru aceleași motive pe care le-a invocat în adresa de sesizare a Curții Constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, arătând că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art. 44 alin. (1) și (2) din Constituție, precum și art. 1 paragraful 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Adresa nr. 1.315 din 5 februarie 2009, trimisă Curții Constituționale în temeiul prevederilor art. 146 lit. d) teza finală din Constituție, **Avocatul Poporului a ridicat direct excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5—8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2007 privind aprobarea unor măsuri în domeniul finanțelor publice.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că, potrivit art. 480 din Codul civil, dreptul de proprietate este atât un drept absolut ce se exercită prin cele 3 prerogative ale sale, *usus, fructus și abusus*, cât și un drept exclusiv din punctul de vedere al titularului, care le poate exercita în mod liber, cu respectarea, însă, a ordinii publice și a dispozițiilor imperative ale legii. Or, dacă, potrivit Constituției, dreptul de proprietate privată este garantat, atunci el este garantat cu toate cele trei prerogative ale sale. Prin urmare, textele de lege criticate, stabilind plata drepturilor salariale prin intermediul cardurilor, încalcă două dintre prerogativele dreptului de proprietate, anume posesia și, respectiv, folosința. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, noțiunea de „*bun*” înglobează orice interes al unei persoane de drept privat care are o valoare economică. În acest sens, salariul poate fi asimilat unui bun protejat de art. 1 din primul Protocol adițional la convenție. În plus, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 1.221/2008, a statuat că dreptul la salariu este o componentă a dreptului la muncă și protecție socială a muncii ca drept fundamental cu un conținut complex.

În continuare se susține că, pentru salariile plătite prin carduri, instituțiile de creditare prin intermediul cărora se efectuează aceste plăți nu plătesc dobânzi, ceea ce duce la o îmbogățire fără just temei a acestora. Mai mult, în virtutea dreptului de proprietate care se întinde la tot ceea ce bunul produce, proprietarul poate cere terțului la care se află bunul și restituirea fructelor produse de acesta.

Și, în fine, se arată că art. 8 din ordonanța de urgență criticată permite exceptarea de la regula plății salariului prin intermediul cardului, dar o asemenea măsură este lăsată la aprecierea ministrului finanțelor.

În conformitate cu prevederile art. 33 din Legea nr. 47/1992, sesizarea a fost transmisă președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră excepția neîntemeiată. În acest sens, arată că, având în vedere prevederile art. 44 alin. (1) din Constituție, legiuitorul poate, în considerarea unor interese specifice, să instituie reguli care să armonizeze incidența și a altor drepturi fundamentale ale cetățenilor decât cel de proprietate, într-o interpretare sistematică a Constituției, astfel încât ele să nu fie suprimate prin modul de reglementare a dreptului de proprietate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând adresa de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului Avocatului Poporului, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) teza finală din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29—33 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului.

Obiectul excepției îl constituie prevederile art. 5—8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2007 privind aprobarea unor măsuri în domeniul finanțelor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 882 din 21 decembrie 2007, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 8 aprilie 2008, și aprobată prin Legea nr. 150/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 18 iulie 2008.

Prevederile de lege criticate au următoarea redactare:

— Art. 5: „*Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, precum și instituțiile publice din subordinea acestora, indiferent de sistemul de finanțare, vor lua măsurile necesare pentru plata drepturilor salariale ale personalului prin intermediul cardurilor.*”;

— Art. 6: „(1) *Trecerea la plata drepturilor salariale prin intermediul cardurilor pentru instituțiile publice cu sediile în municipii și orașe, prevăzute la art. 5, se va face până la data de 31 martie 2008.*

(2) *Salariații instituțiilor publice cu sediile în mediul rural, prevăzute la art. 5, beneficiază, la cerere, de plata drepturilor salariale prin intermediul cardurilor.*”;

— Art. 7: „(1) *Instituțiile de credit prin care se efectuează plățile prevăzute la art. 5 sunt selectate de ordonatorii de credite, în condițiile legii.*

(2) *Salariații pot opta pentru plata pe card a salariilor prin intermediul altor instituții de credit decât cele selectate în condițiile alin. (1).*”;

— Art. 8: „*Instituțiile publice sau, după caz, categoriile de persoane pentru care instituțiile publice sunt exceptate de la prevederile prezentei ordonanțe de urgență sunt stabilite prin ordin al ministrului economiei și finanțelor, la propunerea ordonatorilor principali de credite.*”

Textele constituționale invocate ca fiind încălcate sunt cele ale art. 44 alin. (1) privind dreptul de proprietate privată și ale art. 135 alin. (2) lit. b), potrivit căruia statul trebuie să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară. Este invocată și încălcarea art. 1 paragraful 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Analizând sesizarea, Curtea Constituțională urmează să admită excepția de neconstituționalitate formulată de Avocatul Poporului și să constate că prevederile art. 5—8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2007 contravin dispozițiilor art. 44 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege*”, și prevederilor art. 1 paragraful 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora „*Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de prevederile generale ale dreptului internațional*”.

Chiar dacă drepturile salariale nu sunt drepturi reale, cum este dreptul de proprietate, ci drepturi de creanță, în privința apărării lor, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului acestea sunt asimilate cu *bunuri*, statuându-se că noțiunile de „*bun*” și „*proprietate*” au un sens care „nu este limitat la dreptul de proprietate asupra bunurilor corporale, ci cuprinde și alte drepturi și interese patrimoniale” (*cauza Beyler împotriva Italiei, 2000*).

Obligarea personalului din instituțiile publice de a primi drepturile salariale prin intermediul cardului condiționează folosința acestor „*bunuri*” de existența bancomatelor și automat de voința unor persoane juridice private (bănci), care percep pentru eliberarea banilor anumite comisioane. În aceste condiții, se ajunge la micșorarea drepturilor salariale ale persoanelor din instituțiile publice, fără a se ține cont de consimțământul acestora. Mai mult, titularii cardurilor nu pot folosi și dispune de drepturile lor salariale în orice situație, fiind ținuti de limitarea zilnică a retragerilor sumelor de bani al căror plafon este stabilit de bancă. Or, nici chiar legiuitorul nu poate limita un drept, decât doar pentru un interes de utilitate publică, și nicidecum pentru un interes privat.

Nimeni nu poate împiedica însă ca persoana să poată solicita eliberarea unui card pentru a putea primi drepturile sale salariale sau alte drepturi de creanță în această modalitate financiară.

De altfel, Curtea reține că art. 6 alin. (2) și art. 8 din ordonanța de urgență criticată permit exceptarea de la regula plății drepturilor salariale prin intermediul cardului, dar o asemenea măsură este lăsată la aprecierea ministrului finanțelor publice.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și constată că prevederile art. 5—8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2007 privind aprobarea unor măsuri în domeniul finanțelor publice sunt neconstituționale în măsura în care din acestea se înțelege că plata drepturilor salariale prin card este obligatorie.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 923

din 23 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, excepție ridicată de Societatea Comercială Indus — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 14.182/325/2007 al Tribunalului Timiș — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, avocatul Stelian Garofil, cu împuternicire la dosar, și pentru partea Parohia Ortodoxă Sârbă din Timișoara, avocatul Ioan P. Vlaic, având depusă la dosar delegație de substituție a doamnei avocat Snejana Mara Opreș. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, la dosar, Parohia Ortodoxă Sârbă Timișoara a comunicat întâmpinare prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Cauza este în stare de judecată.

Apărătorul autorului excepției solicită admiterea acesteia, reiterând susținerile cuprinse în notele scrise aflate la dosarul cauzei.

Avocatul părții Parohia Ortodoxă Sârbă din Timișoara solicită respingerea excepției ca inadmisibilă, iar, în subsidiar, ca neîntemeiată, reiterând susținerile cuprinse în întâmpinarea depusă la dosarul cauzei.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de admitere în parte a excepției de neconstituționalitate, doar cu privire la imobilul aflat la poziția 8 din anexa ce face parte din ordonanță, imobil aflat în proprietatea Societății Comerciale Indus — S.R.L. din Timișoara. În acest sens, arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/1998 reprezintă un act de reparare a nedreptăților din perioada comunistă, însă trebuie avută în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, în cauzele *Raicu contra României*, 2006, și *Pincova și Pinc contra Republicii Cehe*, 2003, a statuat că „diminuarea vechilor atingeri nu trebuie să creeze noi prejudicii disproporționate”. Totodată, arată că art. 2 din ordonanța de urgență nu prevede despăgubirea actualilor deținători ai imobilului, prin neindemnizarea acestora realizându-se astfel o expropriere contrară dispozițiilor art. 44 din Constituție. De asemenea, consideră că, în cauză, își mențin valabilitatea și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 234/1999.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 3 noiembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 14.182/325/2007, **Tribunalul Timiș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 privind restituirea unor imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România.** Excepția a fost ridicată într-o cauză ce are ca obiect o acțiune în revendicare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că actul normativ criticat este neconstituțional în măsura în care se extinde asupra bunurilor care aparțin unui proprietar privat. Arată că imobilul în litigiu, deși figurează printre imobilele prevăzute în cuprinsul anexei la acest act normativ, nu se află în proprietatea statului, ci în proprietatea unei persoane private, motiv pentru care Guvernul nu putea dispune de un astfel de bun prin ordonanță de urgență. Face referire la Decizia nr. 234/1999, prin care Curtea Constituțională, admitând, în parte, excepția de neconstituționalitate, a constatat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 sunt neconstituționale în ceea ce privește restituirea către comunitatea maghiară din România a imobilului aflat în proprietatea Societății Comerciale „TIM PRESS” — S.A., prevăzută la poziția 11 din anexa care face parte din ordonanța de urgență. Precizează că actul normativ criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 44 și 136, deoarece cerințele acestor texte nu au fost îndeplinite, câtă vreme, pe de o parte, nu erau întrunite condițiile și procedura prevăzute de Legea nr. 33/1994, iar, pe de altă parte, despăgubirile nu au fost acordate în prealabil, conform art. 44 alin. (3) din Constituție.

Tribunalul Timiș — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, dat fiind faptul că imobilul în cauză se află în proprietatea unei persoane private și nu aparține statului. Astfel, Guvernul nu putea dispune prin ordonanță de urgență de acest bun. Consideră că, în speță, trebuie reținute atât dispozițiile art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căreia „*Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa*”, cât și cele ale Protocolului adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevede, la art. 1 paragraful 1, că „*Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional*”. Reține că, în cauză, trecerea în proprietatea statului nu s-a făcut nici prin expropriere, nici prin confiscare și în niciun caz cu plata vreunei despăgubiri.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 sunt neconstituționale. În acest sens, reține că prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (1) și (2) și ale art. 136 în măsura în care imobilul din prezenta cauză nu se mai află în proprietatea statului, ci constituie obiect al dreptului de proprietate privată, situație în care Guvernul nu poate să dispună prin ordonanță de urgență de acest bun. Totodată, reține ceea ce a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 234/1999, respectiv faptul că într-un stat de drept, conform art. 1 alin. (3) din Constituție, repararea unui act injust nu se poate realiza decât prin recurgerea la procedee legale, care să nu contravină dispozițiilor constituționale și obligațiilor ce decurg din tratatele și documentele internaționale pe care statul român și le-a asumat și a căror respectare este obligatorie, conform art. 11 și art. 20 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 8 iulie 1998, aprobată prin Legea nr. 458 din 12 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 817 din 19 noiembrie 2003. Actul normativ criticat are 3 articole, cu următorul conținut:

— Art. 1: „*Clădirile, împreună cu terenul aferent, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, care au aparținut comunităților (organizații, culte religioase) cetățenilor aparținând minorităților naționale din România și au fost trecute după anul 1940 în patrimoniul statului român prin măsuri de constrângere, confiscare, naționalizare sau manevre dolosive, se restituie titularilor sau succesorilor acestora.*”;

— Art. 2: „(1) *În scopul verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 1, se instituie, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, o comisie specială formată, pe baze paritare, din reprezentanți ai Guvernului și ai comunităților prevăzute în anexă.*

(2) *Comisia va stabili succesorii din cadrul comunităților care vor redobândi dreptul de proprietate asupra imobilelor revendicate și va avea sarcina de a întocmi, pe bază de acte doveditoare, documentația pentru fiecare imobil în parte. Transmiterea dreptului de proprietate asupra imobilelor cuprinse în anexă va avea loc la data semnării protocolului redactat de comisie.*

(3) *Comisia prevăzută la acest articol este abilitată să examineze, cu respectarea aceleiași proceduri, cererile de restituire și a altor imobile din această categorie, care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România. După identificarea acestor imobile, comisia va supune Guvernului propuneri corespunzătoare.*”;

— Art. 3: „*Transmiterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile prevăzute la art. 1 se va realiza la data încheierii protocoalelor de predare-preluare între actualii deținători ai imobilelor și succesorii stabiliți, menționând concret drepturile actualilor deținători.*”

Între cele 17 imobile prevăzute în anexa la ordonanța de urgență se află, la poziția 8, imobilul situat în Timișoara, str. Vlad de la Marina nr. 1, județul Timiș, cu indicarea următoarelor mențiuni: titular al dreptului de proprietate — Mujea Marcelini, prin act de cumpărare contestat; destinația inițială — Casa „Makry” a Fundației „Makry Stojkovići”; folosința actuală — Birouri și magazine; teme juridic al trecerii imobilului în proprietatea statului — Nu există niciun act, s-a preluat abuziv, în anul 1968, cu titlu de succesiune vacantă; solicitant al restituirii — comunitatea sârbilor din România.

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind

drepturile omului, ale art. 44 relative la garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată și ale art. 136 alin. (5) care prevăd inviolabilitatea proprietății private.

Analizând motivele de neconstituționalitate invocate, Curtea constată că acestea sunt întemeiate, pentru următoarele considerente:

Prin Decizia nr. 234 din 20 decembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 11 aprilie 2000, Curtea a admis, în parte, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România și a constatat că acestea sunt neconstituționale în ceea ce privește restituirea către comunitatea maghiară din România a imobilului aflat în proprietatea Societății Comerciale „TIM PRESS” — S.A., prevăzută la poziția 11 din anexa ce face parte din ordonanța de urgență. Pentru a pronunța soluția de admitere, Curtea a reținut următoarele:

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/1998 Guvernul a dispus restituirea către foștii proprietari — diferite comunități ale cetățenilor aparținând minorităților naționale din România — a imobilelor prevăzute în anexa ce face parte integrantă din ordonanța de urgență. Cele mai multe dintre imobilele prevăzute la cele 17 poziții din anexa la ordonanța de urgență aparțineau, conform precizărilor pe care aceasta le cuprinde, statului sau unor autorități publice centrale sau locale. În decizia menționată, Curtea a reținut că imobilul prevăzută la poziția 11 din anexa ce face parte din ordonanța de urgență „constituie proprietate privată (...) și beneficiază de protecția proprietății private, instituită prin art. 41 alin. (1) și (2), precum și prin art. 135 alin. (6) din Constituție.”

De aceea, Guvernul nu poate să dispună prin ordonanță de urgență de acest bun care nu se mai află în proprietatea statului.

Curtea a reținut totodată că, în conformitate cu regimul constituțional al dreptului de proprietate, naționalizarea este inadmisibilă. Trecerea silită în proprietatea statului a unor bunuri proprietate privată se poate realiza prin expropriere, în condițiile prevăzute la art. 44 alin. (3) și (6) din Constituție, sau prin confiscare, în cazul bunurilor destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții, în condițiile prevăzute la alin. (9) al aceluiași articol. „Aceste dispoziții constituționale constituie garanții ale dreptului de proprietate privată, care nu pot fi eludate prin procedeele utilizării ordonanței de urgență, chiar dacă, așa

cum este evident, nu se poate pune în discuție dreptul comunității maghiare din România la repararea nedreptății care i s-a făcut prin trecerea abuzivă în proprietatea statului, în timpul regimului comunist, a imobilului în litigiu.”

Totodată, Curtea a statuat că, deși în art. 3 al ordonanței de urgență se prevede că „Transmiterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile prevăzute la art. 1 se va realiza la data încheierii protocoalelor de predare-preluare între actualii deținători ai imobilelor și succesorii stabiliți, menționând concret drepturile actualilor deținători”, ceea ce ar putea sugera și o eventuală despăgubire, aceasta nu este de natură să modifice concluzia referitoare la neconstituționalitatea ordonanței de urgență cu privire la restituirea imobilului în cauză, întrucât, astfel cum prevede art. 44 alin. (3) din Constituție, „Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire”. În concluzie, Curtea a stabilit că aceste cerințe constituționale nu au fost realizate în cauză, întrucât despăgubirile, presupunând că ar fi fost în intenția emitentului ordonanței de urgență de a le plăti și că ar fi fost acceptate de proprietarul actual al bunului, nu au fost acordate în prealabil conform art. 44 alin. (3) din Constituție.

Soluția și considerentele acestei decizii își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, de vreme ce imobilul situat în Timișoara, str. Vlad de la Marina nr. 1, județul Timiș, aparținând Societății Comerciale Indus — S.R.L. din Timișoara ca urmare a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între această societate și vânzător, constituie proprietate privată și beneficiază de protecție, conform art. 44 și art. 136 alin. (5) din Constituție.

Pe de altă parte, într-un stat de drept, conform art. 1 alin. (3) din Constituție, repararea unui act injust nu se poate realiza decât prin recurgerea la procedeele legale, care să nu contravină dispozițiilor constituționale și obligațiilor ce decurg din tratatele și documentele internaționale pe care statul român și le-a asumat și a căror respectare este obligatorie, conform dispozițiilor art. 11 și art. 20 din Constituție. În acest sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (cauzele *Raicu contra României*, 2006, și *Pincova și Pinc contra Republicii Cehe*, 2003), care a statuat ca „persoanele care și-au dobândit bunurile de bună-credință să nu fie aduse în situația de a suporta ponderea responsabilității statului care a confiscat în trecut aceste bunuri”.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite, în parte, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/1998 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, excepție ridicată de Societatea Comercială Indus — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 14.182/325/2007 al Tribunalului Timiș — Secția civilă, și constată că prevederile referitoare la imobilul situat în Timișoara, str. Vlad de la Marina nr. 1, județul Timiș, aflat în proprietatea autorului excepției, prevăzută la poziția 8 din anexa care face parte din ordonanța de urgență, sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 957

din 25 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 alin. (3)
din Codul de procedură penală și ale art. 1000 alin. 3 din Codul civil

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Aspazia Cojocaru — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Petre Lăzăroiu — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Augustin Zegrean — judecător
Iuliana Nedelcu — procuror
Marieta Safta — magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 alin. 3 din Codul de procedură penală și ale art. 1000 alin. 3 din Codul civil, excepție ridicată de Societatea Comercială „Transbus” — S.A. în Dosarul nr. 1.470/197/2008 al Judecătoriei Brașov.

La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, consilier juridic Andreea Olteanu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Având cuvântul, autorul excepției, prin consilier juridic, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, expunând pe larg susținerile formulate în fața instanței de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că dispozițiile legale criticate nu încalcă prevederile invocate din Legea fundamentală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 10 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.470/197/2008, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 alin. 3 din Codul de procedură penală și ale art. 1000 alin. 3 din Codul civil**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Transbus” — S.A.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că partea responsabilă civilmente ar trebui să poată participa la administrarea tuturor probelor privind cauza în care este chemată să răspundă. Or, dacă rațiunea existenței părții responsabile civilmente nu există în lipsa existenței părții civile, iar constituirea de parte civilă poate fi făcută în fața instanței de judecată și dacă se are în vedere volumul mare de probe administrate până la sesizarea instanței de judecată, rezultă că părții responsabile civilmente îi sunt încălcate drepturile constituționale.

De asemenea, imposibilitatea de dovedire a unei cauze exoneratoare de răspundere se constituie în fapt într-o discriminare din punct de vedere al persoanei chemate să răspundă alături de făptuitor, persoana responsabilă civilmente fiind singura dintre cele chemate de lege să răspundă și care nu poate face o dovadă în acest sens.

Judecătoria Brașov opinează că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, deoarece nu încalcă textele constituționale invocate.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului

și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale, întrucât nu aduc atingere prevederilor invocate din Legea fundamentală.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 24 alin. 3 din Codul de procedură penală și cele ale art. 1000 alin. 3 din Codul civil, având următorul cuprins:

— Art. 24 alin. 3 din Codul de procedură penală: „*Persoana chemată în procesul penal să răspundă, potrivit legii civile, pentru pagubele provocate prin fapta învinuitului sau inculpatului se numește parte responsabilă civilmente.*”;

— Art. 1000 alin. 3 din Codul civil: „*Stăpânii și comitenții, de prejudiciul cauzat de servitorii și prepușii lor în funcțiile ce li s-au încredințat.*”

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 referitoare la *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 referitoare la *Accesul liber la justiție*, ale art. 44 privind *Dreptul de proprietate privată* și ale art. 53 referitoare la *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, cu raportare la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, privind protecția proprietății private.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată.

Astfel, textele de lege criticate, care definesc una dintre părțile din procesul penal, și anume partea responsabilă civilmente, respectiv instituie răspunderea comitenților pentru faptele prepușilor, nu aduc nicio atingere egalității în fața legii și nu îngăduiesc dreptul părților interesate de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor și intereselor lor legitime. Contrar susținerilor autorului excepției, prin introducerea comitenților în proces, în calitate de parte responsabilă civilmente, aceștia au posibilitatea de a se apăra și de a beneficia de toate garanțiile dreptului la un proces echitabil. Astfel, în temeiul art. 320 din Codul de procedură penală, partea responsabilă civilmente poate formula excepții, cereri sau propune efectuarea de probe noi, așadar își poate exercita fără nicio îngrădire dreptul la apărare. De asemenea, potrivit art. 16 alin. 3 din Codul de procedură penală, partea responsabilă civilmente are, în ce privește acțiunea civilă, toate drepturile pe care legea le prevede pentru învinuit sau inculpat.

Nu se încalcă nici dreptul de proprietate câtă vreme comitentul, în măsura în care plătește despăgubiri pentru fapta prepusului, are posibilitatea formulării acțiunii în regres împotriva acestuia și de a-și recupera astfel, integral, sumele avansate.

Curtea nu poate reține nici încălcarea art. 53 din Legea fundamentală, deoarece textele de lege criticate nu pun în discuție restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale.

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 alin. (3) din Codul de procedură penală și ale art. 1000 alin. 3 din Codul civil, excepție ridicată de Societatea Comercială „Transbus” — S.A. în Dosarul nr. 1.470/197/2008 al Judecătoria Brașov.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Marieta Safta

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

